

Tabulka č. 24 Počet případů šikany podle převažujícího důvodu – podíl případů (v %)

Zástupný důvod	Podíl případů*
fyzická odlišnost (např. obezita, neobratnost, tělesně slabší jedinec)	42,7
osobnostní charakteristika oběti	21,9
sociální znevýhodnění (např. oblékání, absence mobilního telefonu)	10,4
zdravotní postižení / znevýhodnění	4,2
„nováčkovství“ (nově přichozí člen skupiny)	8,3
národnost, etnicita	4,2
jiné	7,3
gender	1,0

* Součet podílů případů nedává 100 % z důvodu možnosti výběru více důvodů současně.

Zástupným důvodem šikany byla ve středních školách nejčastěji fyzická odlišnost žáka. V základních školách to byla naopak osobnostní charakteristika oběti, která je ve středních školách druhou nejčastější příčinou.

Ve většině škol byly řešeny převážně případy, které dospěly do počátečních stadií (95,5 % škol první stadium, 40,9 % druhé stadium), ostatní stadia se vyskytovala pouze v jednotkách škol, přičemž páté stadium se vyskytovalo zcela ojediněle. Členění šikany do pěti stadií podle závažnosti bylo podrobněji vysvětleno v kapitole o základním vzdělávání.

Následující informace odrážejí výsledky prezenční inspekční činnosti provedené v 249 středních školách.

Konkrétní projevy šikany zjištěné v navštívených středních školách v rámci rozhovorů inspekčních pracovníků s řediteli škol, výchovnými poradci a školními metodiky prevence zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 25 Projevy šikany – podíl škol (v %)

Projevy	Podíl
slovní (nadávky, výsměch, pohrdání, hrubé žertování a zesměšňování, neustálé kritizování a zpochybňování, ponižování, rozšiřování pomluv)	86,4
kyberšikana (prostřednictvím SMS, sociálních sítí, webových stránek apod.)	54,5
nepřímá (demonstrativní přehlížení, ignorování)	31,8
bití, kopání a jiné fyzické napadání	18,2
poškozování a krádeže osobních věcí	13,6
poškozování oděvu	13,6
omezování svobody	9,1

Stejně jako v základních školách se šikana nejčastěji projevovala slovně, ve více než polovině případů se projevovala prostřednictvím informačních a komunikačních technologií (kyberšikana). Fyzické projevy (bití, kopání či napadání) se vykytovaly ve výrazně nižší míře (18,2 %) než v základních školách, kde to byla necelá polovina případů.

Naprostá většina navštívených středních škol měla ochranu žáků před šikanou zakotvenu ve školním řádu. Více než polovina škol ji uvádí obecně jako ochranu před sociálně patologickými jevy, konkrétně byla uvedena ve školním řádu přibližně ve dvou pětinach škol.